

CİBUTİ BİLGİ NOTU

MART
2022

GÜNCEL VERİLER

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER VE TAHMİNLER

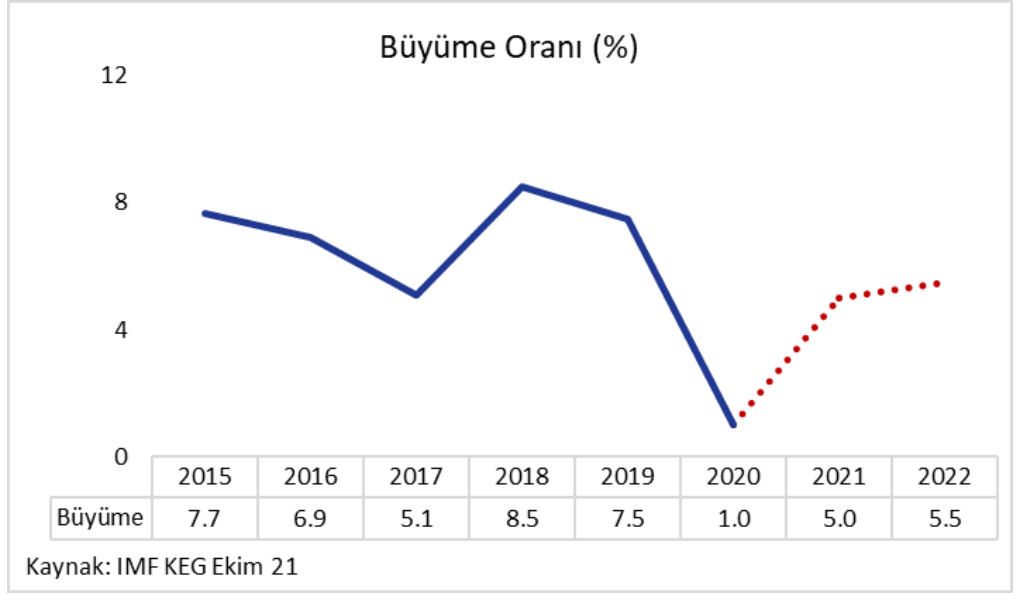
GÖSTERGE	DEĞER	2019	2020	2021
GSYH (cari fiyatlarla)	Milyar USD	3,3	3,4	3,7
Büyüme	%	7,5	1,0	5,0
Nüfus	Milyon Kişi	1,0	1,0	1,0
Kişi Başı Gelir	USD	3.346	3.440	3.654
Enflasyon	%	3,3	1,8	1,2
İşsizlik Oranı	%	-	-	-
Cari Denge / GSYH	%	16,9	10,7	-4,7
Bütçe Dengesi / GSYH	%	-	-	-
İhracat	Milyar USD	0,19	0,20	-
İthalat	Milyar USD	5,3	5,4	-

Kaynak: IMF KEG Ekim 21, Fitch Connect, Trademap

1. CİBUTİ EKONOMİSİ GENEL GÖRÜNÜMÜ

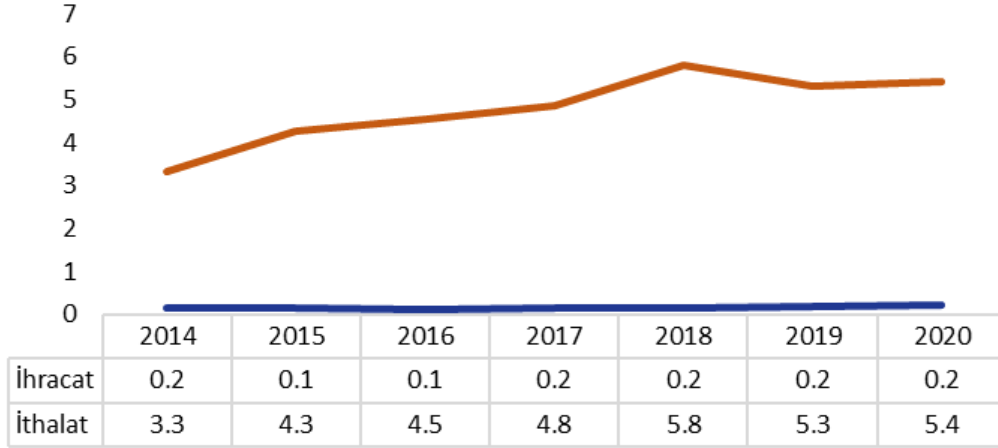
- Kızıldeniz'in Aden Körfezi'ne açıldığı coğrafyadaki stratejik konumu, Cibuti'yi bölgenin deniz ulaştırması ve yakıt ikmal merkezi haline getirmiştir. Cibuti ve Doraleh limanlarının kâr getiren transit işlevi sebebiyle ülkedeki ekonomik faaliyetler ağırlıklı olarak hizmet sektörü ve hâlihazırda bu ülkede bulunan yabancı askeri üslerin varlığına dayanmaktadır.
- Ülkedeki kurak iklim tarım faaliyetlerini kısıtlamakta, tüketimin sadece %10'luk bir kısmını karşılayabilecek kadar sebze ve meyve yetiştirilmesine imkân tanımaktadır. Çoğu gıda ürünü ülkeye ithal edilmektedir.
- Tarımsal üretim içinde önemli bir yeri olan ve kırsal bölgelerde yaşayan halkın en önemli geçim kaynağını teşkil eden hayvancılık ise geleneksel yöntemlerle ve göçebe kültürü çerçevesinde yapılmaktadır. Düşük verimlilik ve kontrol edilmeyen hayvansal hastalıkların mevcudiyetine rağmen kırsal kesimde yaşayan ve toplam nüfusunun üçte birini oluşturan halkın temel geçim kaynağı olan hayvancılık dış ticaret açısından da önem taşımaktadır.
- Cibuti limanlarında iş hacminin %70'i Etiyopya ile gerçekleştirilen ithalat ve ihracat faaliyetlerine dayanmaktadır. Somali ve Etiyopya'ya da hizmet veren Cibuti Limanı, Doğu Afrika'yla ticarete önemli bir kapı olma özelliği taşımaktadır.
- Etiyopya, hidroenerji alanında destek sağlayarak Cibuti'nin elektrik ihtiyacının karşılanmasında önemli katkı sunmakta, dolayısıyla Cibuti'nin petrole bağımlılığını azaltmaktadır. 2018 yılında temeli atılan önemli projelerin yapımına 2020 yılında devam edilmiştir. Cibuti-Addis Ababa demiryolu hattının faaliyete geçmesi iki ülke arasındaki bağı daha da güçlendirmiştir. Etiyopya'dan üçüncü ülkelere doğalgaz ihracına imkan tanıyacak olan doğalgaz boru hattı projesi de her iki ülke açısından büyük önem taşımaktadır.
- Ülkedeki bankacılık rejimi Afrika'nın en liberal rejimlerinden biri olarak kabul edilmektedir.
- Pandemiden önceki süreçte ortalama %7 civarında büyüme yakalayan Cibuti ekonomisi, 2020 yılında pandemi etkisiyle büyümesi %1 seviyesine gerilerken 2021 yılında pandeminin etkisinin azalmasıyla birlikte %5 civarında büyüme kaydetmiştir. 2022 yılında itibaren ise %5,5 civarında bir büyüme patikasına girmesi beklenmektedir.

2. DIŞ TİCARETİ

- Cibuti'nin ihracatı son beş yılda %88 artarak 2020 yılında 212 milyon USD olarak gerçekleşirken ithalatı ise aynı dönemde %20 artarak 5,4 milyar USD seviyesine yükseldi. Bu dönemde ihracatın artışında hayvansal ve bitkisel yağlar ile inorganik kimyasallar ihracatındaki artışlar büyük oranda belirleyici oldu. İthalatın artışında ise enerji, gübre ve hayvansal / bitkisel yağlar ithalatının artması belirleyici etki yaratmıştır.
- Cibuti ihracatında ABD toplam ihracatın yaklaşık %60'ını oluştururken, ABD'yi İngiltere, Güney Kore ve Almanya izlemektedir. Türkiye, Cibuti'nin en çok ihracat yaptığı 10. ülkedir. İthalat tarafında ise Türkiye %35'lik payla ilk sırada yer alırken, Türkiye'yi ABD, Malezya ve Fransa takip etmektedir.
- Cibuti'nin ihracatında Canlı hayvanlar, İnorganik Kimyasallar ile Hayvansal ve Bitkisel Yağlar toplam ihracatın yaklaşık üçte ikisini oluştururken, bu ürünleri takiben yaş sebze, kahve, çay Cibuti'nin en çok ihracat yaptığı sektörler olarak öne çıkmaktadır. İthalat tarafında ise hayvansal / bitkisel yağlar, enerji ve otomotiv toplam ithalatın dörtte birini oluştururken, bu sektörleri gübre ve demir-çelik ithalatı takip etmektedir.

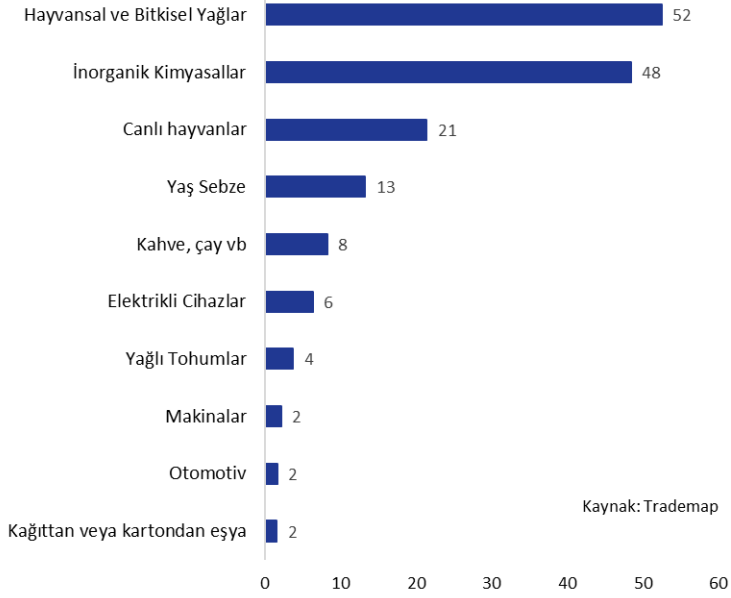
Cibuti Dış Ticareti (Milyar USD)

Kaynak: Trademap

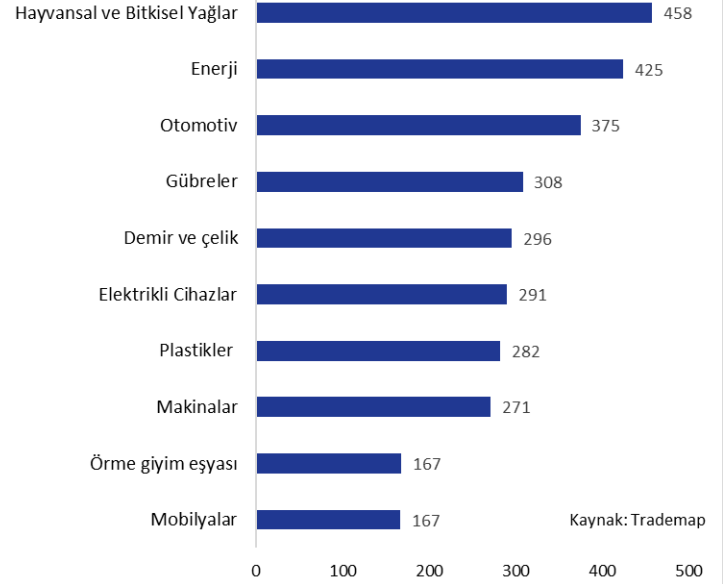
— İhracat — İthalat

Cibuti İhracatı (2020, Milyon USD)

Kaynak: Trademap

Cibuti İthalatı (2020, Milyon USD)

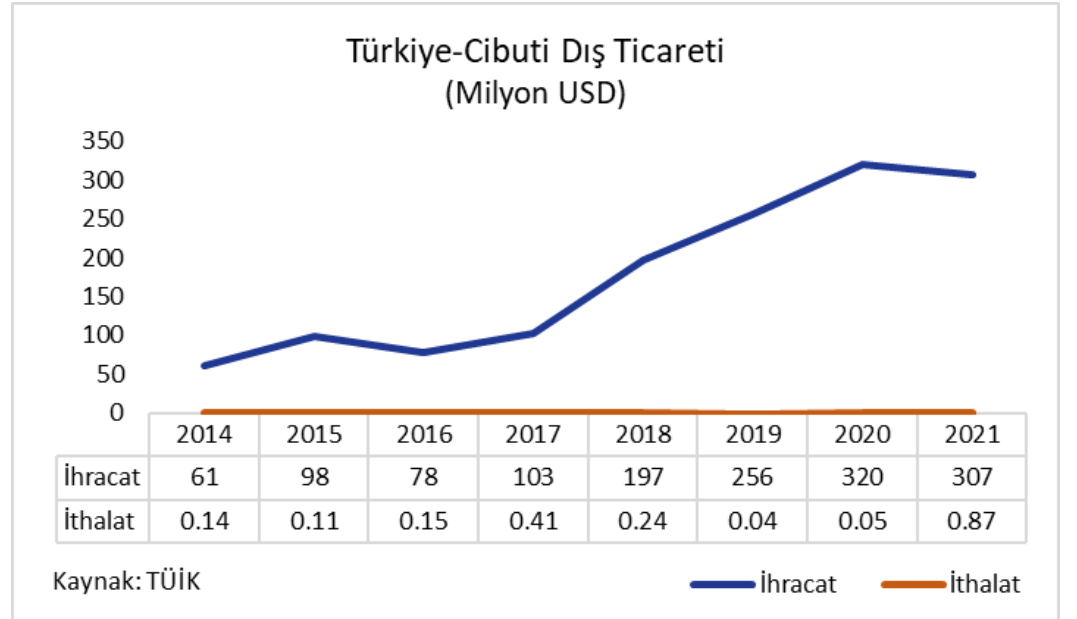

Kaynak: Trademap

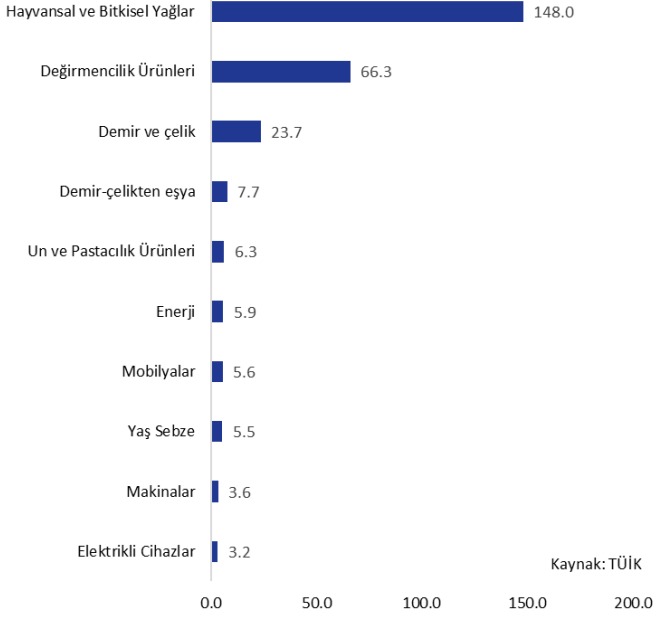

3. TÜRKİYE- CİBUTİ TİCARETİ

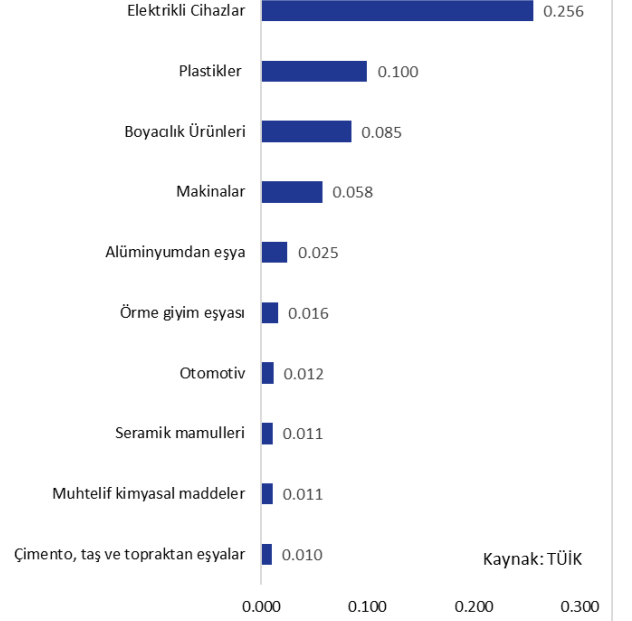
- Türkiye ile Cibuti arasındaki ticarete genellikle Türkiye net ihracatçı konumundadır. Türkiye'nin Cibuti'ye ihracatı son beş yılda %290 artarak 2021'de 307 milyon USD seviyesine yükselmiştir. Aynı dönemde, Türkiye'nin Cibuti'den ithalatı ise %480 artışla 870 bin USD düzeyine yükselmiştir.
- 2021 yılında Türkiye'nin Cibuti'ye ihracatı 2020'ye göre %4 gerilerken, Türkiye'nin Cibuti'den ithalatı ise %1500 yükselmiştir.
- Son 5 yılda Türkiye'nin Cibuti'ye ihracatının artmasında Ayçiçek yağı, buğday, demir-çelikten eşya sektörlerindeki ihracat artışı etkili oldu. Türkiye'nin Cibuti'ye ihracatında Ayçiçek yağı ve buğday toplam ihracatın yaklaşık üçte ikisini oluşturmaktadır. Türkiye'nin Cibuti'den ithalatında ise elektrikli cihazlar, plastikler ve boyacılık ürünleri Cibuti'den yapılan ithalatın yaklaşık yarısını oluşturmaktadır.

Türkiye'nin Cibuti'ye İhracatı (ÖTS, Milyon USD)

Türkiye'nin Cibuti'den İthalatı (ÖTS, Milyon USD)

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU

Huzur Mahallesi, Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office No: 4
B Blok Kat: 21-22 Seyrantepe 34485 Sarıyer/İstanbul

www.deik.org.tr • info@deik.org.tr

[Twitter](#) [Instagram](#) [LinkedIn](#) [YouTube](#) [Facebook](#) /deikiletisim | www.deik.org.tr